

De Jood, de heiden en de Gemeente van God

'Weest geen struikelblok voor **Joden** en voor **Grieken** en voor **de gemeente van God**' (1 Kor. 10:32)

'Gemeente' duidt het geheel aan van alle ware gelovigen in deze genadetijd; het wordt soms ook aangeduid als 'Kerk' of 'Vergadering van alle ware Christ-gelovigen'.

Als we met enige aandacht de Bijbel lezen, kan het ons niet ontgaan dat meer dan de helft van de inhoud betrekking heeft op één volk: de Israëlieten. We merken ook op dat zij een onderscheiden plaats innemen in de handelingen en raadsbesluiten van God. Afgezonderd van de massa van de mensheid zijn ze opgenomen in het verbond met Jahweh, Die hun specifieke beloften schenkt die aan geen enkel ander volk gegeven zijn.

Alleen hún geschiedenis wordt in de oudtestamentische verhalen en profetieën beschreven; andere volken worden alleen genoemd wanneer ze in relatie staan met Israël.

Verder blijkt dat alle communicatie van God met Israël als volk verband houdt met de aarde. Het volk krijgt de belofte van aardse grootheid, rijkdom en macht, als het tenminste trouw en gehoorzaam is; als het ontrouw en ongehoorzaam is, zal God het 'verspreiden onder al de volken, van het ene einde van de aarde tot aan het andere einde van de aarde' (Deut. 28:64). Zelfs bij de belofte van de Messias gaat het om zegen voor 'alle geslachten van de aardbodem' (Gen. 28:14).

Bij het voortzetten van ons onderzoek zullen we opmerken dat er sprake is van nog een ander apart Lichaam, dat de Gemeente genoemd wordt. Dit lichaam heeft ook een unieke relatie met God en heeft, net als Israël, specifieke beloften van Hem ontvangen.

Maar daarmee houden de overeenkomsten op en beginnen de meest opvallende contrasten. In plaats van gevormd te zijn uit alleen natuurlijke afstammelingen van Abraham, is de Gemeente een Lichaam waarin geen onderscheid meer is tussen Jood en heiden. De relatie is niet meer zuiver verbondsmatig, maar is gebaseerd op geboorte. In plaats dat op gehoorzaamheid de beloning volgt van aardse grootheid en rijkdom, wordt de Gemeente onderwezen dat ze tevreden moet zijn met voedsel en kleding en dat ze vervolging en haat te verwachten heeft. Net zoals Israël onmiskenbaar verbonden is met tijdelijke en aardse dingen, zo is de Gemeente onmiskenbaar verbonden met geestelijke en hemelse dingen.

Verder maakt de Schrift ons duidelijk dat noch Israël, noch de Gemeente altijd bestaan heeft; van beide wordt een begin aangegeven. Het begin van Israël vinden we in de roeping van Abram. En als we daarna zoeken naar het ontstaan van de Gemeente, ontdekken we (misschien in tegenstelling tot wat sommigen verwachten, omdat ze waarschijnlijk geleerd hebben dat Adam en de aartsvaders tot de 'Kerk van alle eeuwen' behoorden), dat die voor of tijdens het aardse leven van Christus zelfs nog niet bestond.

Want we horen Christus spreken over Zijn Gemeente als een toekomstige zaak: 'Op deze rots zal Ik Mijn gemeente bouwen' (Matth. 16:18). Niet: heb Ik gebouwd, of: ben Ik aan het bouwen, maar: zal Ik bouwen. We ontdekken ook, vanuit Efeziërs 3:5-10, dat nergens in de oudtestamentische profetie melding wordt gemaakt van de Gemeente, maar dat ze in die eeuwen een 'verborgenheid' was, 'verborgen in God'. Schriftuurlijk gezien vinden we het ontstaan van de Gemeente in Handelingen 2, en het einde ervan op aarde in 1 Thessalonika 4:123 vv.

Daarnaast ontdekken we in de Schriftuurlijke indeling van de mensheid nog een andere categorie, die maar enkele keren genoemd wordt en in elk opzicht onderscheiden is van Israël of de gemeente: de heidenen (of: Grieken, volken). De verschillende positie van de Jood, de heiden en de Gemeente zien we kort weergegeven in de volgende Schriftplaatsen: de Jood (Rom. 9:4-5; Joh. 4:22; Rom. 3:1-2); de heiden (Ef. 2:11-12; 4:17-18; Mark. 7:27-28); de Gemeente (Ef. 1:22-23; 5:29-33; 1 Petr. 2:9).

Wanneer we vergelijken wat er in de Schrift gezegd wordt over Israël en over de Gemeente, zien we dat er wat betreft oorsprong, roeping, beloften, aanbedding, gedragsregels en toekomstige bestemming alleen maar tegenstellingen zijn. Laten we eerst de roeping van Israël eens vergelijken met die van de Gemeente.

Israëls roeping

'De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal' (Gen. 12:1). 'Want de HEERE, uw God, brengt u in een goed land: een land met waterbeken, bronnen en diepe wateren, die ontspringen in het dal en op het gebergte; een land met tarwe en gerst, wijnstokken, vijgenbomen en granaatappels; een land met olierijke olijfbomen en honing; een land waarin u zonder schaarste brood zult eten, waarin het u aan niets ontbreken zal' (Deut. 8:7-9). 'Toen zei hij: Ik ben een dienaar van Abraham. De HEERE heeft mijn heer rijk gezegend, zodat hij een aanzienlijk man geworden is; Hij gaf hem kleinvee en runderen, zilver en goud, slaven en slavinnen, kamelen en ezels' (Gen. 24:34-35). 'De HEERE zal geven dat uw vijanden die u aanvallen, door u verslagen worden; over één weg zullen zij tegen u uittrekken, maar over zeven wegen zullen zij voor u wegvlugten' (Deut. 28:7). 'De HEERE zal u tot een hoofd maken en niet tot een staart, en u zult uitsluitend omhoog gaan en niet omlaag' (vs. 13).

De roeping van de Gemeente

'Daarom, heilige broeders, deelgenoten van de hemelse roeping' (Hebr. 3:1). 'Want ons burgerschap is in de hemelen' (Fil. 3:20). 'En Jezus zei tot hem: De vossen hebben holen en de vogels van de hemel nesten; maar de Zoon des mensen heeft geen plaats waar Hij Zijn hoofd kan neerleggen' (Matth. 8:20). 'Tot een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke erfenis, in de hemelen weggelegd voor u' (1 Petr. 1:4). 'Tot op dit ogenblik lijden wij zowel honger als dorst, en zijn naakt, en worden met vuisten geslagen, en hebben geen vaste woonplaats' (1 Kor. 4:11). 'En terwijl Jezus rondkeek, zei Hij tot Zijn discipelen: Hoe moeilijk zullen zij die vermogen hebben het koninkrijk van God binnengaan' (Mark. 10:23). 'Hoort, mijn geliefde broeders: heeft God niet de armen in de wereld uitverkoren om rijk te zijn in het geloof en erfgenamen van het koninkrijk, dat Hij beloofd heeft aan hen die Hem

liefhebben?’ (Jak. 2:5). ‘Zij zullen u uit de synagoge bannen; ja, het uur komt, dat ieder die u doodt, zal menen God een dienst te bewijzen’ (Joh. 16:2). ‘Wie dan zichzelf zal vernederen als dit kind, die is de grootste in het koninkrijk der hemelen’ (Matth. 18:4).

Natuurlijk wordt hier niet bedoeld dat een godvrezende Jood bij zijn dood niet naar de hemel zou gaan. Het gaat er hier alleen om dat de beloning voor godvrezendheid in zijn geval *aardse* zegeningen inhield, niet hemelse. Onnodig te zeggen dat in onze bedeling noch Jood, noch heiden gered kan worden anders dan door geloof in de Heer Jezus Christus, waarbij beiden opnieuw geboren worden (Joh. 3:3,16) en toegevoegd aan de ene Gemeente, die tot ‘één lichaam’ is gedoopt (1 Kor. 12:13), dat is ‘de Gemeente’ (Ef. 1:22-23). In de Gemeente verdwijnt het onderscheid tussen Jood en heiden (1 Kor. 12:13; Gal. 3:28; Ef. 2:14). In zijn Brief aan de Efeziërs zegt de apostel dan ook over hen dat ze ‘vroeger de volken in het vlees’ waren (2:11). En ook 1 Korinthiërs 12:2 spreekt in de verleden tijd: ‘toen u van de volken was’. Het contrast tussen Israël en de Gemeente blijkt verder uit de gedragsregels voor elk van hen.

Israëls gedragsregels

‘Wanneer de HEERE, uw God, u gebracht heeft in het land waar u naartoe gaat om het in bezit te nemen, en Hij vele volken van voor uw ogen verdreven heeft (...) en u ze verslaat, dan moet u hen volledig met de ban slaan; u mag geen verbond met hen sluiten en hun niet genadig zijn’ (Deut. 7:1-2). ‘Oog voor oog, tand voor tand, hand voor hand, voet voor voet, brandwond voor brandwond, wond voor wond, striem voor striem’ (Ex. 21:24-25).

De gedragsregels van de Gemeente

‘Maar Ik zeg u: hebt uw vijanden lief en bidt voor hen die u vervolgen’ (Matth. 5:44). ‘Worden wij gescholden, wij zegenen; vervolgd, wij verdragen; gelasterd, wij bidden; wij zijn als het uitschot van de wereld geworden, aller uitvaagsel tot nu toe’ (1 Kor. 4:12-13). ‘Maar Ik zeg u de boze niet te weerstaan; maar wie u op uw rechterwang slaat, keer hem ook de andere toe’ (Matth. 5:39). Zie ook Deuteronomium 21:18-21 en Lukas 15:20-23.

Verder vinden we tegenstellingen in de voorschriften voor de aanbidding. De Israëlieten mochten maar op één plaats aanbidden en ze moesten op afstand blijven van God; ze mochten Hem alleen benaderen via een priester. De Gemeente aanbidt op elke willekeurige plaats waar ook maar twee of drie bijeen zijn in de Naam van de Heer Jezus; ze heeft vrijmoedigheid om het heiligdom binnen te gaan, en ze bestaat uit priesters. Vergelijk Leviticus 17:8-9 met Mattheüs 18:20; Lukas 1:10 met Hebréeën 10:19-20, en Numeri 3:10 met 1 Petrus 2:5.

In de voorzeggingen over de toekomst van Israël en de Gemeente is het onderscheid nog opzienbarender. De Gemeente zal in haar geheel van de aarde worden weggenomen, maar het herstelde Israël wacht nog zijn grootste aardse heerlijkheid en macht. Laten we gaan kijken naar wat de Schrift daarover zegt.

Israëls toekomst

‘En zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de naam Jezus geven. Deze zal groot zijn en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en de Heer, God, zal Hem de troon van zijn vader David geven, en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan zijn koningschap zal geen einde zijn’ (Luk. 1:31-33). (Van deze zeven beloften aan Maria zijn er vijf al letterlijk in vervulling gegaan. En welke interpretatieregels geeft ons het gezag om te zeggen dat de overblijvende twee niet ook vervuld zullen worden?)

‘Simeon heeft verhaald hoe God in het eerst erop heeft toegezien uit de volken een volk aan te nemen voor zijn naam. En hiermee stemmen de woorden van de profeten overeen, zoals geschreven staat: Daarna zal Ik terugkeren en de tent van David weer opbouwen die vervallen is; en wat daarvan is omvergehaald, zal Ik weer opbouwen en Ik zal haar weer oprichten’ (Hand. 15:14-16).

‘Ik zeg dan: Heeft God Zijn volk verstoten? Volstrekt niet! Ik ben immers ook een Israëliet, uit het geslacht van Abraham, van de stam van Benjamin. (...) Ik zeg dan: Zijn zij gestruikeld, opdat zij zouden vallen? Volstrekt niet! Maar door hun overtreding is de behoudenis tot de volken gekomen, om hun jaloersheid op te wekken. (...)

Want als u uit de van nature wilde olijfbom uitgehouwen en tegen de natuur op de edele olijfbom geënt bent, hoeveel te meer zullen dezen, die natuurlijke takken zijn, op hun eigen olijfbom geënt worden! Want ik wil niet, broeders, dat u deze verborgenheid onbekend is, opdat u niet wijs bent in eigen oog, dat er voor een deel over Israël verharding is gekomen, totdat de volheid van de volken is ingegaan; en zo zal heel Israël behouden worden, zoals geschreven staat: Uit Sion zal de Redder komen; Hij zal de goddeloosheden van Jakob afwenden’ (Rom. 11:1,11,24-26).

‘En het zal op die dag gebeuren dat de Heere opnieuw, voor de tweede keer, met Zijn hand de rest van Zijn volk zal verwerven (...). Hij zal een banier omhoogheffen onder de heidenvolken en Hij zal de verdrevenen van Israël verzamelen en zij die vanuit Juda overal verspreid zijn, bijeenbrengen van de vier hoeken van de aarde’ (Jes. 11:11-12). ‘Want de HEERE zal Zich over Jakob ontfermen en Hij zal Israël nog verkiezen. Hij zal hen neerzetten op hun eigen grond. De vreemdeling zal zich bij hen aansluiten en zich bij het huis van Jakob voegen’ (14:1). ‘Daarom, zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat er niet meer gezegd zal worden: Zo waar de HEERE leeft, Die de Israëlieten uit het land Egypte geleid heeft, maar: Zo waar de HEERE leeft, Die de Israëlieten uit het land in het noorden en uit al de landen waarheen Hij hen verdreven had, geleid heeft. Ik zal hen terugbrengen in hun land, dat Ik hun vaders gegeven heb’ (Jer. 16:14-15).

‘Zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat Ik voor David een rechtvaardige SPRUIT zal doen opstaan. Hij zal als Koning regeren en verstandig handelen, Hij zal recht en gerechtigheid doen op de aarde. In Zijn dagen zal Juda verlost worden en Israël onbezorgd wonen. Dit zal Zijn Naam zijn waarmee men Hem noemen zal: de HEERE ONZE GERECHTIGHEID’ (23:5-6). ‘Zie, Ik ga hen bijeenbrengen uit al de landen waarheen Ik hen in Mijn toorn, in Mijn grimmigheid en in grote verbolgenheid verdreven zal hebben, en Ik zal hen terugbrengen naar deze plaats en hen onbezorgd doen wonen. Zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn’ (32:37-38). ‘Zing vrolijk, dochter van Sion! Juich, Israël! Wees blij en spring op van vreugde met heel uw hart, dochter van Jeruzalem! De HEERE heeft uw oordelen weggenomen, Hij heeft uw vijand weggevaagd. De Koning van Israël, de HEERE, is in uw midden: u zult geen kwaad meer zien’ (Zef. 3:14-15).

De toekomst van de Gemeente

‘In het huis van Mijn Vader zijn vele woningen; als het niet zo was, zou Ik het u hebben gezegd, want Ik ga heen om u plaats te bereiden. En als Ik ben heengegaan en u plaats heb bereid, kom Ik weer en zal u tot Mij nemen, opdat ook u zult zijn waar Ik ben’ (Joh. 14:2-3). ‘Want dit zeggen wij u door het woord van de Heer, dat wij, levenden die overblijven tot de komst van de Heer, de ontslapenen geenszins zullen voorgaan. Want de Heer Zelf zal met een bevelend roepen, met de stem van een aartsengel en met de bazuin van God neerdalen van de hemel; en de doden in Christus zullen eerst opstaan; daarna zullen wij, de levenden die overblijven, samen met hen in wolken worden opgenomen de Heer tegemoet in de lucht; en zo zullen wij altijd met de Heer zijn’ (1 Thess. 4:15-17). ‘Want ons burgerschap is in de hemelen, waaruit wij ook de Heer Jezus Christus als Heiland verwachten, die het lichaam van onze vernedering zal veranderen tot gelijkvormigheid aan het lichaam van zijn heerlijkheid, naar de werking van de macht die Hij heeft om ook alles aan Zich te onderwerpen’ (Fil. 3:20-21).

‘Geliefden, nu zijn wij kinderen van God, en het is nog niet geopenbaard wat wij zullen zijn. Wij weten dat als Hij geopenbaard zal zijn, wij Hem gelijk zullen zijn; want wij zullen Hem zien zoals Hij is’ (1 Joh. 3:2). ‘Laten wij blij zijn en ons verheugen en Hem de heerlijkheid geven, want de bruiloft van het Lam is gekomen en Zijn vrouw heeft zich gereedgemaakt; en haar is gegeven bekleed te zijn met blinkend, rein, fijn linnen, want het fijne linnen zijn de gerechtigheden van de heiligen. En hij zei tot mij: Schrijf: gelukkig zij die geroepen zijn tot het bruiloftsmaal van het Lam’ (Openb. 19:7-9). ‘Gelukkig en heilig is hij die aan de eerste opstanding deel heeft; over dezen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn en met Hem de duizend jaren regeren’ (20:6).

Men kan veilig stellen dat de judaïsering van de Gemeente meer gedaan heeft om haar groei te hinderen, haar opdracht te vervormen en haar geestelijk gezien te verwoesten dan alle andere oorzaken samen. In plaats van het pad van afzondering van de wereld te bewandelen en de Heer te volgen in haar hemelse roeping, heeft ze Schriftplaatsen die betrekking hebben op het volk Israël gebruikt om haar doel te verlagen tot het beschaven van de wereld, het verwerven van rijkdom, het gebruiken van een indrukwekkend ritueel, het optrekken van luisterrijke kerkgebouwen, het afroepen van Gods zegen over gewapende conflicten, en het verdelen van een gelijkwaardige broederschap in een ‘geestelijkheid’ en een ‘lekendom’.

C.I. Scofield